

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de avocatul Alexandru Bernaz în interesele lui Havric Andrei,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Havric Andrei către Casa Națională de Asigurări Sociale, terți Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Muncii și Protecției Sociale privind anularea deciziei adoptate în procedura prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 28 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-61/25
PIGD 2-23189274-01-3r-07032025)*

Instanța de apel a apreciat eronat data notificării, fără a verifica efectiv momentul în care hotărârea a fost redactată, publicată și comunicată reprezentantului apelantului.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Gh. Stratulat)
Curtea de Apel Centru (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de avocatul Alexandru Bernaz în interesele lui Havric Andrei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 29 decembrie 2023, Havric Andrei a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, având calitatea de pârât, cu participarea în calitate de terți a Guvernului Republicii Moldova și a Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Prin această acțiune, reclamantul a solicitat anularea integrală a Deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10658/23 din 21 decembrie 2023, emisă în procedura prealabilă și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită, în privința sa, o decizie prin care pensia să fie indexată cu 30,2%, începând cu 1 aprilie 2023, conform coeficientului de indexare a inflației la sfârșitul anului 2022, determinat prin creșterea prețurilor de consum în luna decembrie 2022 față de decembrie 2021, în conformitate cu art. 13 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

2. Prin hotărârea din 30 octombrie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

3. La data de 20 noiembrie 2024, Havric Andrei, reprezentat de avocatul Bernaz Alexandru, a formulat cerere de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă în totalitate.

4. Ulterior, la data de 11 ianuarie 2025, avocatul Bernaz Alexandru, acționând în interesele apelantului, a depus motivarea cererii de apel.

5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 14 ianuarie 2025, s-a acordat apelantului, prin intermediul apărătorului său, un termen de 7 (șapte) zile calendaristice de la data notificării încheierii, pentru a prezenta dovada achitării taxei de timbru în cuantum de 200 (două sute) de lei.

6. La 20 ianuarie 2025, avocatul Bernaz Alexandru a depus la dosar dovada achitării taxei de timbru, acționând în numele apelantului Havric Andrei.

7. Prin încheierea din 28 ianuarie 2025, Curtea de Apel Centru, a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Bernaz Alexandru în interesele apelantului Havric Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul

Râșcani din 30 octombrie 2024, din motiv că apelantul a depus motivarea apelului după expirarea termenului legal.

8. Nefiind de acord cu încheierea menționată, la data de 13 februarie 2025, avocatul Alexandru Bernaz acționând în interesele lui Havric Andrei a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 28 ianuarie 2025 și trimiterea cauzei în instanța de apel pentru examinare.

9. În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a constatat, în mod eronat, că motivarea apelului a fost depusă peste termenul legal de 30 de zile, reținând că hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 30 octombrie 2024, ar fi fost notificată reprezentantului recurentului, avocatul Alexandru Bernaz, la data de 4 decembrie 2024. Această constatare este vădit neîntemeiată.

10. La data de 4 decembrie 2024, hotărârea motivată nu era încă întocmită, fiind redactată abia la 12 decembrie 2024. Tot la această dată, 12 decembrie 2024, hotărârea a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor și transmisă pe cale electronică avocatului recurentului de către greșiera Ludmila Timoftica. Prin urmare, data notificării efective este 12 decembrie 2024. Calculând termenul de la 12 decembrie 2024, acesta expiră la 11 ianuarie 2025. În speță, motivarea apelului a fost depusă exact la 11 ianuarie 2025, în termen legal.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Conform art. 232 din Codul administrativ:

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

12. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

14. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15. Art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

16. Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

17. Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ:

„Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

- a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
- b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;
- d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

18. Conform art. 98 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. În ceea ce privește termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 28 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru a fost notificată avocatului Alexandru Bernaz la data de 3 martie 2025, ora 13:03, prin intermediul poștei electronice. Având în vedere acest moment al notificării, se reține că cererea de recurs, formulată și transmisă la data de 13 februarie 2025, a fost depusă în termenul legal.

20. Referitor la fondul recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 30 octombrie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a respins acțiunea reclamantului Havric Andrei ca fiind neîntemeiată.

21. Ulterior, la data de 20 noiembrie 2024, Havric Andrei, prin avocatul său, Alexandru Bernaz, a formulat cerere de apel.

22. La data de 11 ianuarie 2025, avocatul Alexandru Bernaz a depus motivarea cererii de apel, acționând în numele apelantului.

23. Prin încheierea din 14 ianuarie 2025, Curtea de Apel Centru a acordat apelantului, prin apărătorul său, un termen de 7 (șapte) zile calendaristice de la notificarea încheierii pentru a prezenta dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) de lei.

24. În termenul acordat, la data de 20 ianuarie 2025, avocatul Alexandru Bernaz a prezentat dovada achitării taxei de timbru.

25. Prin încheierea din 28 ianuarie 2025, Curtea de Apel Centru a declarat inadmisibil apelul formulat de avocatul Alexandru Bernaz, motivând că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege.

26. Împotriva acestei încheieri, avocatul Alexandru Bernaz a declarat recurs la data de 13 februarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și trimiterea cauzei spre rejudecare în fond la instanța de apel.

27. Completul de judecată constată că încheierea din 28 ianuarie 2025 a fost pronunțată prematur, în baza unei aprecieri incerte privind momentul notificării hotărârii motivate a instanței de fond.

28. Contrar celor reținute de instanța de apel, care a considerat că hotărârea motivată ar fi fost comunicată la data de 4 decembrie 2024, din actele dosarului rezultă în mod cert că hotărârea a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la data de 12 decembrie 2024. Tot la această dată, hotărârea a fost expediată pe cale electronică către avocatul Alexandru Bernaz, la adresa de e-mail indicată în dosar și utilizată constant în corespondența cu instanțele. (f.d.127)

29. De altfel, scrisoarea de însoțire a hotărârii judecătorești, emisă de instanța de fond, este de asemenea datată 12 decembrie 2024 (f.d. 126), ceea ce confirmă fără echivoc că notificarea efectivă a avut loc la acea dată.

30. În conformitate cu dispozițiile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului curge de la data notificării hotărârii motivate.

31. Completul de judecată reține că noțiunea de notificare presupune punerea efectivă la dispoziția părții interesate a conținutului integral al actului judiciar. Comunicarea formală prin oficiul poștal a unui document care nu exista în momentul expedierii nu poate produce efecte juridice. Această concluzie este susținută inclusiv de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia accesul efectiv la o instanță nu poate fi îngrădit prin formalism excesiv, iar exercițiul unei căi de atac trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic sau iluzoriu.

32. Aplicând aceste principii la prezenta cauză, Completul de judecată observă că instanța de apel a reținut, ca dovadă a notificării hotărârii motivate, avizul de recepție anexat la fila 132 a dosarului, datat 4 decembrie 2024, considerând că la această dată hotărârea motivată a fost comunicată apelantului. Totuși, din informațiile disponibile pe Portalul Național al

Instanțelor de Judecată, precum și din copia scrisorii de expediere, rezultă că hotărârea motivată a fost transmisă abia la data de 12 decembrie 2024, ceea ce contrazice data reținută de instanța de apel.

33. În aceste condiții, instanța de recurs reține că, pentru stabilirea corectă a datei de început a termenului legal pentru depunerea motivării apelului, instanța de apel avea obligația să verifice în mod concret data expedierii efective a copiei hotărârii motivate și, totodată, să clarifice ce documente au fost comunicate efectiv apelantului la data de 4 decembrie 2024, prin intermediul avizului de recepție invocat.

34. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea Curții de Apel Centru din 28 ianuarie 2025 a fost pronunțată cu ignorarea principiilor fundamentale de echitate procesuală, a obligației instanței de a examina cu atenție și în mod efectiv probele cauzei și a dreptului la un proces echitabil, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la aceeași instanță pentru reexaminarea apelului în fond.

35. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit.c) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de avocatul Alexandru Bernaz în interesele lui Havric Andrei.

Anulează încheierea din 28 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru emisă în cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Havric Andrei către Casa Națională de Asigurări Sociale, terți Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Muncii și Protecției Sociale privind anularea deciziei adoptate în procedura prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și restituie cauza la Curtea de Apel Centru spre rejudecare problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă